

здійснюють якісне оновлення усіх її складників. З точки зору психолінгвістики для інтенсивного навчання найбільше значення мають:

- структура і динаміка розгортання мовленнєвої дії;
- роль мовленнєвого механізму в оволодінні іноземною мовою;
- умови успішного запуску мовленнєвого механізму.

Навчивши студентів мовленнєвих дій і розуміння мовленнєвих повідомлень іноземною мовою, ми досягаємо основної мети — навчання спілкування. Мовленнєва діяльність складається із трьох основних фаз: мотиваційно-спонукальної, орієнтувально-дослідної і виконавчої. Оскільки початковим у породженні мовлення є взаємодія потреб, мотивів і мети мовленнєвої дії як майбутнього його результату, то розглянемо групи мотивів, що спонукають студентів не лише до мовленнєвої діяльності, а й до навчальної.

В умовах інтенсивного навчання можна виділити мотиви спільної навчальної діяльності, які розглядала А. К. Маркова. Це навчально-пізнавальні та соціальні мотиви. Вивчити мотивацію студентів можливо при її формуванні, тобто при включенні їх у реальну діяльність, в нашому випадку у мовленнєву. У процесі виконання спільних завдань створюються сприятливі умови для розвитку мотиваційної сфери. у зв'язку з цим перед викладачем ВНЗ постає завдання створення, підтримки та підвищення мотивації навчання мовленнєвої діяльності іноземною мовою. Застосування інтенсивної методики передбачає цікавість і незвичну форму викладу матеріалу (полілог), емоційність мовлення викладача, рольові ігри, ситуації, що сприяє формуванню мотивації у студентів. Отже, початкова фаза виражається у виникненні інформаційного змісту, вмотивованого задуму та наміру здійснити його і спирається на діяльність внутрішнього мовлення, яке ще не має конкретного набору мовних засобів, але яке дає певні опори для формування думки і стимулювання вибору мовного матеріалу. На рівні орієнтувально-дослідницької фази реалізується відбір засобів і способів формування власної чи чужої думки у процесі мовлення. Це рівень планування, програмування і внутрішньої мовної організації предметної, змістової сторони мовленнєвої діяльності. Третя фаза, виконавча, яка називається артикуляційним рівнем, оскільки тут висловлювання переходить у звуковий код. Цей рівень супроводжується слуховою рецепцією, що є контролем власного мовлення. Таким чином, процес мовлення відбувається за схемою: мотив, задум — формування думки — оформлення і розвиток думки за рахунок перекодування особистих смислів у мовні значення, пов'язані з певними типами знаків, — організація цих мовних знаків у зовнішнє мовне висловлювання. Складність мовленнєвої діяльності, її внутрішньої структури висуває високі вимоги до методики навчання, вмінь і навичок студентів. В інтенсивному навчанні усі фази представлені повністю, забезпечується високий мотиваційний рівень спілкування.

Отже, предметний зміст мовленнєвої діяльності забезпечується її предметом (темами, ситуаціями спілкування), смисловим розгортанням висловлювань, навчає засобів вираження думок згідно ситуацій спілкування, а також усних і письмових способів формування і формулювання думки. Опираючись на теорію мовленнєвої діяльності, можна визначити два напрямки формування універсальних компонентів мовленнєвої дії: одні пов'язані зі сприйняттям, а інші — з продукуванням мовлення.

*Коваленко С.О., викладач,
Касьянова Л.С., ст. викладач,*

кафедра іноземних мов фінансово-економічного факультету

ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

Сучасна вища освіта спрямована на розвиток і саморозвиток особистості фахівця, здатного не лише обслуговувати соціальні технології, які вже існують, але й виходити за межі нормативної діяльності, здійснювати інноваційні процеси. З цього витікають вимоги до технологій навчання у вищій школі: урахування особистих якостей студента, оптимальність, несуперечність дидактичним принципам, спрямованість на активізацію пізнавальної діяльності студентів. Таким чином, в основі розробки і реалізації технологій навчання у вищій школі лежить проектування високоефективної навчальної діяльності студентів і управлінської діяльності викладача.

Діяльність викладача здійснюється на технологічному рівні, якщо:

- в наявності чітка і діагностично задана мета, тобто коректно вимірювано представлення понять, операцій, діяльності тих, що навчаються, способів діагностики досягнення цієї мети;
- зміст, що вивчається, представлений у вигляді системи пізнавальних і практичних завдань, орієнтовної основи і способів їх рішення;

- встановлена досить жорстка послідовність, певні етапи засвоєння теми;
- вказані способи взаємодії учасників навчального процесу на кожному етапі;
- викладач використовує оптимальні засоби навчання;
- забезпечується мотивація діяльності викладача і тих, що навчаються;
- визначені межі алгоритмічної і творчої діяльності викладача.

Суть технології навчання полягає у такому:

- у попередньому проектуванні навчального процесу з подальшою можливістю відтворення цього проекту в педагогічній практиці;
- у цілеутворенні, що передбачає можливість об'єктивного контролю за якістю досягнення поставлених дидактичних цілей;
- у структурній і змістовній цілісності технології навчання, тобто в неможливості внесення змін в один з її компонентів, не зачіпаючи інші;
- у виборі оптимальних методів, форм і засобів навчання;
- у наявності оперативного зворотного зв'язку, що дозволяє проводити коректування процесу навчання;

Таким чином, можна зробити висновок, що технологія навчання є цілісною дидактичною системою, спрямованою на вирішення педагогічних завдань з найбільшою ефективністю і гарантованою якістю.

У структуру технології, як дидактичної системи, входять: дидактичні цілі, дидактичні завдання, зміст навчання, методи навчання, форми навчання, засоби навчання, той, хто навчається (студент), викладач, результат їх спільної діяльності.

Технологію навчання можна розглядати з двох позицій: як процес і як результат. Як процес технологія навчання послідовністю педагогічних процедур, операцій і прийомів, які в сукупності складають цілісну дидактичну систему, реалізація якої в педагогічній практиці приводить до досягнення гарантованих цілей навчання і сприяє цілісному розвитку особистості того, що навчається. Таким чином, під технологією навчання як процесу слід розуміти послідовну взаємозв'язану систему дій педагога, спрямованих на вирішення дидактичних завдань, або планомірне впровадження на практиці заздалегідь спроектованого педагогічного процесу. Як результат — технологія є науковим проектом (описом, моделлю) дидактичного процесу, відтворення якого гарантує успіх педагогічних дій. Сучасний етап розвитку системи утворення характеризується технологізацією всіх складових навчального процесу, появою нових понять, що відображають інформатизацію всіх сторін життя суспільства.

*Коваленко С.О., викладач,
Мендрух Ю.М., ст. викладач,*

кафедра іноземних мов фінансово-економічного факультету

ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Акцентування уваги на окремих привабливих сторонах організації процесу навчання призвело до проектування декількох моделей нових технологій навчання. Кожна з них, як правило, експлуатує невелике число ідей: низьку собівартість надання освітніх послуг, розвиток пізнавальної активності учнів, зручність доступу до величезних гетерогенних джерел інформаційної підтримки навчальної діяльності, безперервний характер навчання, групову синергію (системне поєднання) і спеціалізацію, відхід від неефективної процедурної моделі організації навчання, перехід від моделі навчання, орієнтованої на викладача до студенто-орієнтованої моделі. На практиці спостерігається тенденція об'єднання фрагментів нових технологій, що добре себе зарекомендували, з метою використання всього кращого в контексті суб'єктивного досвіду і місцевих умов. Розглянемо найпопулярніші технологічні підходи.

Інструктивне навчання базується на ідеї дистанційної доставки широкого спектру інструктивних навчальних матеріалів. Навчання, як правило, забезпечується процедурною схемою надання змістовної інформації, повчальних стимулюючих програм, ілюстративних і довідкових даних, контрольних завдань і тестів. Портфель навчальних інструктивних матеріалів може набиратися з різних курсів, підготовлених у різних закладах освіти. Завдяки конкуренції навчальних матеріалів забезпечується необхідний рівень якості. Вихідний контроль проводиться, як правило, централізовано і незалежно від творців навчальних курсів спеціально організованими сервісними тестовими службами і акредитуючими організаціями. Це виключає необ'єктивну і неузгоджену процедуру оцінювання, передбачає вхідний контроль і індивідуалізацію процесу